

Idestova 35 éve kezdted el a lótenyésztést. Ennyi idő távlatából ugyanúgy csinálnád-e ma is, mint egykor?

Az akkori Lóska János egy nagyon lelkes félamatőr volt. A tenyésztésben is és a lovas ágazat többi részében is. Azt, hogy picit több mint 35 év után itt fogok majd tartani, nem gondoltam volna. De sosem tudtam volna ezt végigcsinálni, ha nincs egy erős támasz mögöttem Andrea, a gyerekeim anyja személyében. Hogy belevágnék-e újra? Minden további nélkül. Nem volt könnyű, sokszor nehéz volt, vagy nagyon nehéz. Szerencse, sok kitartás és akarat is kellett hozzá, de soha nem tudnám másként csinálni, ha még egyszer elkezdhetném, akkor is csak lóval foglalkoznék. Az a tenyésztési irány, amit én akkor kitaláltam, ugyan időközben kisebb módosításokkal, de ma is jó és alkalmas. Mindig is nemes, elegáns és teljesítménnyel bíró magyar fajtájú lovat szerettem volna tenyészteni, és ezt teszem ma is!

Nem bántad-e meg, hogy a tradicionális lófajtát, a kisbérít választottad?

Egyáltalán nem bántam meg! Anélkül, hogy nagy szavakat használnék, magyar embernek tartom magam, és azt gondolom, hogy a saját fajtáinkat kell fenntartani. Én a kisbérít szerettem meg, igaz, ennek tenyésztésében a saját utamat jártam. A kisbéreinek azokat a vonalaikat tenyésztettem és tenyésztetem a mai napig is, amelyek teljesítménnyel bírnak. És amikor erre lehetőségem volt – ahogy ma újra van –, ezeket a teljesítménytulajdonságokat be is kívánjuk mutatni. Sajnos nem tudom azt mondani, hogy ez a fajtára általában igaz, mert inkább alkalmas egyedekről van szó. A kisbéri félvéren belül pedig azt a genetikát kell megőrizni, amely a mai használati igényeknek megfelelő teljesítményekre is képes, és mindezt egy modernebb típusú lóvá kell ötvözni.

Születésnap
beszélgetés a 60 éves
Lóska Jánossal

ÍRTA RÁSKY PÉTER

„Elégedett vagyok a sorsommal”

Mikor tíz éve utoljára beszélgettünk, pont a sportkipróbálást emítetted, amelyet sokkal jobban szerettél volna bemutatni.

Igen, akkor 50 éves voltam, korban már nem voltam ott, hogy újrakezdem, és valami óriási sporteredményeket produkáljunk. Leterheltségben és pénzügyi háttérben sem bírtam akkora erővel, hogy a ménes fenntartása mellett teljes egészében a sportra koncentrálnak. Voltak egyéb dolgok, többnyire személyes ügyek is, amelyek el is vették a kedvem a sporttól, ver-

senyeken nem mindig éreztem jól magam, és ez nem a lovak miatt volt. A sportkipróbálást már a kezdetektől komolyan vettük. Már 1995-ben és 1996-ban nemcsak a militaryban, hanem a díjugratásban is aktívan részt vettünk. Így a magyar bajnokság döntőjében a csapatom – akkor még a Wesselényi LK színeiben – a harmadik helyet szerezte meg a nagy klubok mellett. Militaryban is komoly eredményeink születtek ebben az időszakban. Közben nekem mindig szponzorok, külső támogatás vagy állami segítség

nélkül kellett megvalósítanom mindezt. Nemcsak a sportban, hanem a tenyésztésben is. Száz fölötti létszámú lovunkkal mindezt úgy végezni, hogy még az élsportban is bennmaradjunk, azért nem egyszerű mutatvány. Jelentős gazdasági teher, amit nem mindig lehet elviselni, produkálni. Voltak időszakok, amikor ez egyszerűen nem ment. Akkor is, amikor személyes vagy anyagi okok miatt a sportkipróbálást nem tudtuk a kívánt szinten megvalósítani, otthon tovább folytattuk a lovak teljesítmény-kipróbálását.

▲ **LÓSKA JÁNOS** unokájával,
Egyed Flórával
(Fotó: Margitay Klára)

Érzékeltem ugyan, hogy a lova-ink minősége biztosan javul, de ezt versenyhelyzetben nem tudtuk bemutatni. Ezt említettem a tíz évvel ezelőtti riport során. Akkor úgy gondoltam, hogy ez már így is fog maradni.

Mi történt azóta?

Gyökeres fordulat állt be az életemben, amire úgyszintén nem számítottam. Akkoriban elmondtam azt is, hogy a ménés és a lótenyésztés az én keresztem, amit nem szeretnék ráterhelni a családomra, a gyermekeimre. Ők aztán mégis ezt választották. Ma mind Máté, mind Eszter a családi gazdaságban dolgozik, illetve párjaik, Pintér Vanda és Egyed László is lovasok. Innentől adódott a lehetőség, hogy gondoljuk át közösen jövőt, és egyhangú családi döntés ered-

OZORA II ARAMISZ
(Fotó: Kovács Petronella)

CENZOR ZEUSZ
(Fotó: Kovács Petronella)

ményeképp visszatértünk a sportba. Ugyanakkor kialakult egyfajta családi munkamegosztás köztünk. Lóska Ménés SE néven újra sportegyesületet ala-

pítottunk, melynek elnöke Máté lett. Ő irányítja az egyesülethez kapcsolódó beruházásokat, míg Vanda a sportkipróbálásból veszi ki a részét. Eszter és Laci a

legfőbb segítségem a ménés irányításában. Hasonlóan ítéljük meg az előrelépés lehetőségét, és rengeteg közös gondolkodás eredményeképp léptünk tovább a sport és a tenyésztés tekintetében egyaránt. Laci több mint egy évtizede a legeredményesebb hazai military lovas, tehát ő a lovat a használat szempontjából is látja. Én is onnan láttam mindig, így a véleményünk megegyezik. Közös családi kötődésünk és a lovaink ez irányú alkalmassága miatt a military sport áll hozzánk a legközelebb. Azt nem lehet elmondani, hogy mekkora öröm számunkra, hogy a szakágban az elmúlt évben a legeredményesebb egyesület lettünk. Ha „csak” eredményes egyesület lettünk volna, már az is óriási eredménynek számítana. Ha jól teljesítenek a lovak, és jó hangulatban tudunk együtt hódolni ennek a sportnak, már önmagában megéri a befektetett munkát.

Tenyésztési szempontból hogy látod a jövőt? Elégedett vagy-e a jelenlegi tenyésziránnyal? Milyen lovat képzelsz el a jövőben?

Azt a típust szeretném továbbtenyésztetni, amit jelenleg is, viszont növelni fogjuk a genetikai varianciát. A kisbéri egy angol félvér, nemes, elegáns,

OZORA PORTHOS

(Fotó: Kovács Petronella) ▶

de minden további értékmérő tulajdonságán lehet és kell is javítani. Éveken keresztül zártan tenyésztettem a saját mérvonalaimmal, korábban trakehneni, később némi – minimális – angol telivér keresztezési partnerrel. Sajnos a fajtán belül továbbra sem találok azt a fajtatizta mént, melyet felhasználhatnánk nemesítésre. Szerencsés helyzetben vagyok viszont, mert nagyon erős a ménesünk kancaállománya. 64 törzskancánk van, ezek döntő többsége tenyésztési elit, szuper elit és első osztályú. A másodosztályba sorolt lovak között pedig van 4-5 olyan, ami szerintem sportértékében kiemelkedő. Tehát egészen különleges képességű kancákról van szó. Ehhez kell megtalálni a mént, amely szinten tartja, illetve tovább javítja ezt a minőséget. Mivel a fajtán belül nem találtam ilyet, a saját magunk által tenyésztett mének használatának pedig elértem a határát, ezért lépni kellett, és szélesíteni a genetikai varianciát. Tudomásul kell vennem, hogy csak a fajtába illeszthető, angol félvér típusú, de eltérő genetikájú ménekkel kell fedeztetnem. Az e célra alkalmas mének felkutatása nem könnyű feladat, ebben nagy segítségemre van Eszter és Laci. A közös gondolkodásunk eredményeképp sikerült egészen különleges nemesítő méneket

találni és alkalmazni a ménesben. Olyan dolgok történtek velem e tekintetben is pont most, a hatvanadik évemben, amire már nem is számítottam. Így például a kerek születésnapomon megszületett a ménesben az első Abdullah-unoka egy gyönyörű méncsikó személyében, amelyet azóta is minden reggel megnézek, mert benne is látom a mé-

◀ **CSIKÓK A LÓSKA MÉNESBEN,**
középen Abdullah unokája
(Fotó: Kovács Petronella)

nes lehetséges jövőjét. Abdullah vérvonalát, csakúgy, mint korábban Heraldik xx vagy Mytens xx esetében is, már nagyon régen szerettem volna behozni a tenyészetembe. Abdullah, a legendás szürke trakehneni mén Conrad Homefielddal a nyeregben csapatban aranyérmes volt az USA válogatottjával az 1984-es Los Angeles-i olimpián, egyéni ezüstérmet szerzett 1988-ban Szöulban, kora top sportlova volt. Egyik élő példája

amely megjelenésében, képességeiben és teljesítményében is méltó utóda volt Abdullahnak – a trakehneni fajtájú Special Memories –, sikerült hozzájutnunk az örökítőanyagához. Egy magasfélvérről van szó, melynek az anyja, Kluwall xx az a telivér kanca, amely az említett Los Angeles-i olimpia egyéni győztesét, Touch of Class xx-t (Joe Fargis) adta. Nagy szerencsével sikerült ennek a már nem élő ménnel az utolsó fellelhető örökítőanyagához hozzájutni. Két kancát termékenyítettünk vele a tavalyi évben, és idén két gyönyörű méncsikóknak született

▶ **OZORA II TWIN PEAKS**

20 évesen Egyed Lászlóval a magyar bajnokság tereppályáján
(Fotó: Somogyvári Anett)

utána, egy kancánk pedig idén lett vemhes.

A másik mén, amelynek szerepet adtunk, Egyed László My Win nevű, a 2014-es Lovas Világjátékokra is minősült ménje, amely a világhírű típusörökítő Mytens xx utóda, majdnem 70%-ban telivér vért hordoz. Ma is aktív a military sportban. Utána is nagyon jó csikók születtek már az idei évben.

A harmadik mén, amely szóhoz jutott a tenyésztésünkben, az Mighty Magic (Mytens xx–Heraldik xx), szintén magas, közel 90%-os telivér vérhányaddal, Andreas Dibowskival meg-

▶ **LÓSKA JÁNOS** Ozora II Álmossal 1995-ben

a mai, modern díjugrató sport Némethy Bertalan neve által is fémjelzett legújabb korszakának. Sajnos, miután amerikai tulajdonban volt, esély sem mutatkozott arra, hogy hozzáférjünk. Most mégis olyan szerencsénk volt, hogy egyik fia révén,

nyerte a fiatal military lovak világbajnokságát, és nagyon jó mozgású, gyönyörű küllemű mén. A napokban már meg is született tőle egy kancacsikónk, és minden órában megérkezhet a másik csikó is.

Használtunk továbbá tisztavérű angol telivér nemesítőt is a ménesben. Mélyhűtött örökítőanyag formájában kapott szerepet Chiron xx, amely anyai vonala adta pl. a kétszeres military olimpiai bajnok Mariust (2008 – Peking).

Több más telivérben is gondolkodunk. Az idén került felállításra nálunk a kitűnő szürke Derby-nyerő (2013) angol telivér, Mayday xx is, amely nemes külleme mellett rendkívül kiegyensúlyozott, szívós, és kitűnő mozgással, illetve ugrókészséggel rendelkezik.

Mellette szerepet kap még a lengyel tenyésztésű Bremen Plan xx, pej angol telivér mén, amely akadályversenyeken, többek között Pardubicében is eredményes teljesítménylő volt.

Emellett több, alkalmasnak ígérkező angol telivér kancát is a tenyésztésbe állítottunk, ezzel is bővítve a genetikai variáciát.

Továbbra is megvannak a ménesben az Ozora Árvácska vonal ménjei, sőt Twin Peaks még húszévesen is eredményesen versenyzett nehézosztályban. Mellette Cenzor és Amati után is ütőképes ménnek állnak a rendelkezésünkre. Az említettekén kívül is van még néhány „titkos favorit” a talonban, amelyek mind fajtába illők vagy angol telivérek, jó ugróképességgel rendelkeznek, a világ élvonalába tartoznak, és amelyek segíthetnek számunkra az előrelépésben.

Sorozatban sikerült tehát alkalmas méneket találni, melyekkel az idén és a következő években 15-20 kancát fedeztetünk. Pontosan a vérfrissítés miatt, emellett természetesen a saját ménjeinket is használjuk. Ezután kell majd ugyan egy erős szelekció, de minden remény megvan arra, hogy ezzel a közös családi tenyésztési koncepcióval megtaláltuk a jövő út-

A TENYÉSZTŐ legfőbb eredményei

- Kétszeres Aranykoszorús Tenyésztő.
- Tizenháromszor nyerte el az év legeredményesebb kisbéri félvér tenyésztői díjat.
- 2008-ban elnyerte a FarmerExpo Tenyésztési Nagydíját.
- Egykori válogatott sportoló, 1995-ben a Ländliche Európa-bajnokság résztvevője Ozora Árvácska II Álmos nevű saját tenyésztésű ménjével lovastusa szakágban.
- 1996-ban Álmos nevű ménje díjlovaglásban megnyeri az Általános Iskolás Tanintézet Magyar Bajnokságot.
- 1996-ban akkori klubja, a Wesselényi Lovasklub SE III. helyezett a Díjugrató Csapat Magyar Bajnokságban.
- Külföldi szakújságírók véleménye alapján 2002-ben és 2005-ben is bekerül két lovas túrája a világ tíz legjobb túrája közé, 2007-ben lovai elnyeri Európa Legjobb Túralovai címet.
- 2002-ben Ozora II Twin Peaks nevű ménje magyar bajnok lovastusa szakágban, valamint elnyeri az év military lova címet.
- 2017-ben a Lóska Ménes SE a legeredményesebb egyesület lovastusa szakágban.
- 2017-ben Cenzor Szittya nevű lova elnyeri az év legeredményesebb military lova, valamint az év utánpótlás lova címet egyaránt.
- 18 éve a Magyar Lovas Turisztikai Szövetség elnöke.

lovassport terén a távlati célunk a versenyzés mellett az is, hogy létrehozzunk egy jó utánpótlásnevelő iskolát, szakmai műhelyt. De szeretnénk újra nyitni a díjugratás irányába is, a lovaink díjlovaglásban történő kipróbálása pedig megkezdődött külföldön.

A lovas turizmus terén folytatjuk eddigi tevékenységünket, a lovas túrázást, emellett egy rendezvényközpontot hozunk létre itt, Vanyarcon. A tenyésztés és a sport mellett a lovas turizmus továbbra is meghatározó tevékenységünk marad.

A végére hagytam a számomra legfontosabb eseményt az elmúlt tíz évben: megszületett a család első igazi ízig-vérig vanyarci tagja, a kis unokám, Flóra, Eszti és Laci lánya. Oda született a tanyára, és már nem amolyan „gyütt-ment” itt, mint mi voltunk. Flóra most, másfél évesen biztos, hogy jobban beszél a lovak nyelvén, mint az emberekén, egész egyszerűen össze van nőve a lovakkal. Eddig, ha meg is fordult a fejemben, hogy nem lesz, aki folytassa, amit elkezdtem, most úgy látom, egészen véletlenszerű lenne, ha az unokám nem folytatná a munkát tovább. Abban bízom, hogy amit én évtizedek alatt létrehoztam, azt most ez az új generáció továbbviszi, fejleszti, jól és még jobban fogja csinálni!

ját, sőt az első lépéseket is megtettük rajta! Itt egyértelműen Eszter és Laci segítségét szeretném kiemelni és megköszönni. Biztos vagyok benne, hogy a már megszületett, és ezen koncepció alapján a közeljövőben megszülető új méncsikókkal az angol félvér fajtának megfelelő új, saját ménvonalakat is tudunk majd kialakítani. Mindig is ebben gondolkodtam!

Milyen rövidebb és hosszabb távú célokat tűztél ki magad elé?

A célok között a sport tekintetében a teljesítmény fejlesztését, de legalább szinten tartását szeretnénk elérni. Emellett továbbra is dolgozunk a lovas turizmusban. Az elmúlt tíz évben nekem megadatott az a siker, hogy az egész ágazatra kiterjedő Kincsem Nemzeti Lovas Program szakmai vezetője lehettem, kollégáimmal együtt letettük azokat a szakmai alapokat, amelyek a program folytatásához is hozzájárulhatnak.

A lovas turizmusban a megvalósulás stádiumában vannak olyan országos projektek, mint a lovasútúra útvonalhálózat kialakítása. Ha mindezeket sikerül megvalósítani, akkor nem csak rövidtávú hatása lesz. A távlati cél persze az, hogy mindez jól működjön a gyakorlatban is.

A családom tekintetében pedig, akik sokszor nagy áldozatot hoztak a lovakért, mi más lehetne a célom, mint hogy ők is örömet találjanak ebben a munkában, csakúgy, mint én. A családi gazdaságot építjük tovább Vanyarcon, Nógrád megyében. Büszkeséggel tölt el, hogy 2017-ben Nógrád megyében a lovassport volt a legsikeresebb sportág, éppen a mi eredményeinknek köszönhetően. Az a megye, amely Platthy József olimpikon díjugratót adta a magyar lovassportnak, hosszú ideig nem volt jelen a lovassportban. Tavaly a Lóska Ménes SE eredményével újra országos szintre léptünk, ezzel a megye sporttörténetében is nyomot hagyunk. A